

Fontos, hogy az IOSS alkalmazása szempontjából a belső értéket nem a távolsági értékesítés tárgyát képező termékenként, hanem küldeményenként kell megállapítani. Ha tehát az értékesítő egyetlen fuvarozási szerződésben egyszerre több terméket is felad a vevőnek, úgy azokat a belső érték megállapításakor egybe kell számítani. Ugyanakkor, ha az értékesítő az ugyanazon vevő által külön leadott rendelések alapján külön adja fel a termékeket, azok belső értékét is önállóan kell megállapítani, kivéve, ha fennáll annak az alapos gyanúja, hogy a küldeményeket a vámkötelezettségek elkerülése érdekében darabolták fel.

2.2. Kik alkalmazhatják?

Az IOSS-rendszert összességében azok az adóalanyok alkalmazhatják, amelyek harmadik államból importált termék távértékesítését valósítják meg, vagyis a gazdasági célú letelepedés helyszínétől függetlenül bármely adóalany. Ugyanakkor annak, hogy az értékesítő hol telepedett le, vagyis mely államban rendelkezik székhellyel vagy állandó telephellyel, a regisztráció szempontjából jelentősége van. A letelepedés határozza meg egyrészt azt, hogy az adóalany melyik tagállamban regisztrálhat az IOSS-be, másrészt azt, hogy az adóalany közvetlenül vagy közvetítőn keresztül regisztrálhat. Egyes adóalanyok ugyanis közvetlenül, saját nevükben, míg mások kizárólag közvetetten, közvetítő igénybevételeivel kérhetik az IOSS-rendszerben nyilvántartásba vételüket.⁵

Közvetlenül, vagyis **közvetítő nélkül regisztrálhatnak** belföldön az IOSS-rendszerben azok az adóalanyok, amelyek

- belföldön rendelkeznek székhellyel,
- harmadik államban rendelkeznek székhellyel, de belföldön állandó telephelyük van,
- a Közösség területén nem rendelkeznek gazdasági célú letelepedettséggel, azonban olyan harmadik államban telepedtek le gazdasági céllal, amellyel az Európai Unió megfelelő együttműködési és adóbehajtási megállapodást kötött (jelenleg e körbe Norvégia tartozik).

Kizárólag **közvetítő igénybevételeivel kérhetik a nyilvántartásba vételt** belföldön azok az adóalanyok, amelyek

- a Közösség területén nem rendelkeznek székhellyel és állandó telephellyel sem (kivéve Norvégia),
- nem belföldön, hanem a Közösség valamely másik tagállamában rendelkeznek székhellyel.

Közvetítő kizárólag olyan adóalany **lehet**, amely

- belföldön gazdasági céllal letelepedett,

⁵ Áfa tv. 253/P. §, Áfa tv. 253/Q. §.

- megfelel a pénzügyi képviselővel szemben támasztott feltételeknek⁶, és
- amelyet a harmadik államból importált termék távértékesítését végző adóalany adófizetési kötelezettségének, valamint az adóalany nevében és megbízásából az import egyablakos rendszer tekintetében az Áfa tv-ben megállapított kötelezettségek teljesítésével bízott meg, valamint
- kérelmezi nyilvántartásba vételét közvetítői minőségében.

Az adóalany egyidejűleg csak egyetlen közvetítőt bízhat meg, azonban egy közvetítő több adóalany nevében is eljárhat. A közvetítő az őt megbízó adóalannal egyetemlegesen felelős az adófizetési kötelezettség teljesítéséért.

Az import egyablakos rendszert az **alanyi adómentes adóalanyok** is alkalmazhatják, azonban ezen adóalanyi körre speciális szabályok vonatkoznak a harmadik államból importált termék távértékesítése kapcsán. A kísértékű importküldemények adómentességének eltörlésével a jogalkotó célja egyebek mellett az volt, hogy valamennyi, harmadik országból érkező küldemény esetén biztosítani lehessen a fogyasztás országában az adóztatást. Ugyanakkor annak érdekében, hogy ne keletkezzen kétszer adófizetési kötelezettség, amennyiben az adóalany alkalmazza az IOSS-t – és legkésőbb a vám-árunyilatkozat benyújtásakor az adóalany vagy a megbízásából eljáró közvetítő az állami adó- és vámhatósággal közölte az ezen különös szabályozás alkalmazásához az adóalany részére megállapított érvényes import azonosítósza-
mát –, a jogalkotó a termékimportot mentesíti az áfa alól⁷, bevallási és adófizetési kötelezettség ebben az esetben kizárólag a harmadik államból importált termék távértékesítése kapcsán keletkezik.

Az Áfa tv. vonatkozó szabályai egyértelművé teszik, hogy az alanyi adómentes adóalany nem járhat el alanyi adómentes minőségében sem a belföldön teljesülő⁸, sem a Közösség más tagállamában teljesülő import távértékesítés⁹ esetén. Emellett kimondja az Áfa tv., hogy a harmadik államból importált termékek távértékesítésének ellenértéke nem számít bele az alanyi adómentesség választására jogosító 12 000 000 forintos felső értékhatárba.¹⁰ A törvény megteremti továbbá annak lehetőségét, hogy az alanyi adómentes adóalany által teljesített adóköteles import távértékesítéshez kapcsolódó előzetesen felszámított adót az adóalany a levonásra vonatkozó egyéb feltételek teljesítése mellett levonásba helyezhesse¹¹. Abban az esetben, ha az import kapcsán is adófizetési kötelezettsége keletkezik az alanyi mentes adóalannak, a vonatkozó általános levonási tilalmat¹² feloldja az Áfa tv., így lehetővé válik, hogy az adóalany az import áfa összegét levonásba helyezhesse, feltéve, hogy az importált

⁶ A pénzügyi képviselőre vonatkozó feltételeket az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (Air.) 20. §-a tartalmazza. Eszerint pénzügyi képviselő az a korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság lehet, amelynek jegyzett tőkéje a százötvenmillió forintot eléri, vagy ennek megfelelő összegű bankgaranciával rendelkezik, továbbá az adóhatóságnál nyilvántartott adótartozása nincs.

⁷ Áfa tv. 93. § (1) bekezdés o) pont.

⁸ Áfa tv. 193. § (1) bekezdés a) pont.

⁹ Áfa tv. 193. § (1) bekezdés d) pont.

¹⁰ Áfa tv. 188. § (3) bekezdés h) pont.

¹¹ Áfa tv. 195. § (2) bekezdés d)-e) pont.

¹² Áfa tv. 195. § (1) bekezdés.